Memo

Van:	**Jacqueline Slopsema**
Aan:	**Raad, college en DTO**
Datum:	**14 mei 2021**
Onderwerp:	**Maatschappelijke gevolgen Coronamaatregelen voor Westerkwartier periode 7 april tot 14 mei 2021**

Voorgesteld advies:

- kennis nemen van de notitie maatschappelijke gevolgen Coronamaatregelen voor Westerkwartier

Toelichting

Met bijgevoegde notitie proberen we inzicht te geven in de gevolgen van de coronamaatregelen voor de Westerkwartierse samenleving. We kijken daarbij naar:

- Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact
- Financieel economische gevolgen bedrijven en organisaties
- Kwetsbare personen
- Ondermijning, criminaliteit, huiselijk geweld
- Overig (andere relevante gevolgen, bijv. op de woningmarkt, gevolgen van thuiswerken op ruimtelijke ordening etc.)

Deze notitie wordt maandelijks geactualiseerd en is gebaseerd op informatie van collega's Westerkwartier, Sociaal Werk De Schans, VRG en WSJG. Daarnaast betrekken we ook actuele landelijke informatie om inzicht te geven in langere termijn effecten voor het Westerkwartier.
De notitie kan de gemeente Westerkwartier helpen bij het anticiperen op te verwachten effecten.

Inhoud

Maatschappelijke effecten Corona in Westerkwartier 3
COVID-besmettingen in Westerkwartier 3
Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact 5
Financieel economische gevolgen 7
Kwetsbare personen 11
Ondermijning, criminaliteit, huiselijk geweld 14
Overige relevante informatie 14
Achtergrondinformatie / grafieken 15
Algemeen over COVID19-besmettingen in Westerkwartier / grafieken 15
Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact / grafieken 18
Financieel economische gevolgen / grafieken 20
Kwetsbare inwoners 25
Ondermijning, criminaliteit, misdrijven, huiselijk geweld / grafieken 26

Maatschappelijke effecten Corona in Westerkwartier
periode 7 april tot 14 mei 2021

Conform de VRG hebben we de maatschappelijke effecten verdeeld in vier onderdelen:
- Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact
- Financieel economische gevolgen
- Kwetsbare personen
- Ondermijning, criminaliteit, huiselijk geweld
- Overig (andere relevante gevolgen, bijv. op de woningmarkt, gevolgen van thuiswerken op ruimtelijke ordening etc.)

Hieronder volgt per onderdeel een samenvatting van wat we zien aan maatschappelijke gevolgen in het Westerkwartier in de periode 7 april tot 14 mei 2021. In het hoofdstuk 'achtergrondinformatie' zijn de grafieken te vinden, waarop onze cijfermatige informatie is gebaseerd.
Ook proberen we een doorkijkje te geven naar gevolgen en verwachte effecten in de toekomst, met als doel dat de gemeente (onze teams) hiervan kennis neemt en zo nodig op anticipeert.
Bronnen: informatie van collega's Westerkwartier, Stichting De Schans, VRG, WSJG, landelijke nieuwsberichten.

COVID-besmettingen in Westerkwartier
Deze notitie is op 14 mei 2021 opgesteld. De coronacijfers hebben we daarom t/m 13 mei meegenomen.
- Op 13 mei 2021 zijn 3127 inwoners besmet (geweest) met Covid19, zijn 36 inwoners in het ziekenhuis opgenomen (geweest) (1,2%) en zijn 24 inwoners overleden (0,77%).
- Het totaal aantal besmettingen per 100.000 inwoners is in Westerkwartier, de Provincie Groningen en in heel Nederland licht toegenomen. Op 13 mei is het totaal aantal besmettingen per 100.000 inwoners 4934,1 (Westerkwartier), 6098,9 (prov. Groningen) resp. 9097,6 (Nederland).
- De gemiddelde wekelijkse toename van het aantal besmettingen per 100.000 inwoners geeft een goed beeld van hoe erg het Coronavirus momenteel rondwaart in onze gemeente. In voorliggende periode is de gemiddelde wekelijkse toename van het aantal besmettingen per 100.000 inwoners in het Westerkwartier van 148,3 (7 april) gedaald naar 134,1 (14 april), daarna weer met wat schommelingen gestegen tot 243 (21 april en 4 mei) en daarna weer gedaald naar 131 (13 mei). De provincie Groningen heeft vergelijkbare cijfers, maar zat in de 1e week van mei wel lager dan Westerkwartier. Landelijk waren de cijfers hoger dan in Westerkwartier en de provincie Groningen. De provincie Groningen zat op 13 mei op 152,4 en landelijk was dit 259,5. Het risiconiveau wordt per veiligheidsregio bepaald. Voor heel Nederland geldt het risiconiveau nog steeds en al lange tijd zeer ernstig. Kijken we naar de hele periode vanaf 20 maart 2020, dan zien we dat de tweede golf besmettingen vanaf september 2020 nog steeds (weliswaar met schommelingen) voortduurt en, ondanks het vaccineren nog niet is gedaald.

Conclusie

- In de periode oktober/november zagen we een daling van de toename van het aantal coronabesmettingen. Daarna is het aantal besmettingen weer vrij snel toegenomen. Op 16 december zijn de corona maatregelen strenger geworden, o.a. sluiting van niet-essentiële winkels en scholen. Van 23 januari tot 28 april gold de avondklok (21.00-4.30 uur en vanaf 1 april van 22.00-4.30 uur). Na de voorjaarsvakantie (half februari) zijn de basisscholen weer open. Vanaf 2 maart zijn de middelbare scholen weer open (leerlingen gaan minimaal 1 dag per week naar school). Vanaf 28 april mogen niet-essentiële winkels ook weer open zonder afspraak. Zeer waarschijnlijk volgen er vanaf 19 mei nog meer versoepelingen. We zien dat de gemiddelde wekelijkse toename van het aantal besmettingen (mogelijk door de strengere maatregelen) landelijk, provinciaal en ook in Westerkwartier (zij het iets later) vanaf eind december resp. begin januari weer iets gedaald is. Daarna schommelt het. Kijken we naar de hele periode vanaf 20 maart 2020, dan zien we dat de tweede golf besmettingen vanaf september 2020 nog steeds (weliswaar met schommelingen) voortduurt en, ondanks het vaccineren nog niet is gedaald. De wekelijkse toename van het aantal besmettingen op 13 mei ligt met 131 per 100.000 inwoners onder dat van de provincie Groningen (152,4) en het landelijke cijfer (259,5).
- Het aantal ziekenhuisopnames en overledenen is nog steeds relatief laag. Van niet alle overleden mensen is bekend dat ze aan Corona zijn overleden. Daarom is het ook goed om te kijken naar de zogenaamde oversterfte, of te wel zijn er meer mensen dan verwacht overleden. In 2020 zijn in Nederland 168.566 inwoners overleden. In 2019 waren dat er 151.885. (*Bron: CBS)* In Westerkwartier waren het aantal overledenen 562 (2019) en 598 (2020). *(Bron: WSJG)* In 2020 zijn dus wel meer inwoners overleden dan in 2019, maar het is op Westerkwartierniveau niet bekend of het aantal sterfgevallen ook hoger is dan verwacht. Op provinciaal niveau is dit wel bekend. In 2020 en 2021 heeft er in de provincie Groningen gemiddeld geen oversterfte plaatsgevonden (zie figuur). Uit de meest recente informatie (16 maart tot 2 mei 2021) zien we voor Groningen ook eigenlijk geen oversterfte. In april '21 (week 13 t/m 16) zien we op week 14 na dat er in Westerkwartier minder mensen zijn overleden dan in dezelfde periode in 2020 en 2021.

Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact

Sentiment onder inwoners

- Er is nog steeds verdeeldheid onder inwoners over het belang van de coronamaatregelen en de uitgestelde versoepelingen. Een groep heeft het gevoel dat hun sociale leven wordt ingeperkt (o.a. avondklok, scholen dicht, etc.), een kleine groep denkt in complottheorieën, maar veel mensen zien ook nog steeds het belang van de maatregelen. Over het vaccinatiebeleid heerst best wat onrust, mede door het tijdelijk stopzetten van Astrazeneca vanwege bijwerkingen, maar de meerderheid laat zich wel vaccineren. (Bron: Newsroom gemeente Westerkwartier) De vaccinatiebereidheid in Noord-Nederland is als volgt: ja = 85,9%, nee = 4,7%, weet ik nog niet = 9,4% (eind maart '21) (Bron: Lifelines via VRG monitor)
- Communicatie blijft het nut en de noodzaak van de maatregelen benadrukken.

Drukte op straat (incl. jeugd) en naleving maatregelen

- In de drie maanden dat de avondklok gold, heeft de politie in het Westerkwartier 189 boetes uitgedeeld voor het overtreden van deze maatregel. (Bron: Politie via Newsroom)
- Ondanks dat inwoners verschillende meldingen blijven doen over het niet naleven van de coronamaatregelen, is de naleving van de maatregelen binnen onze gemeente over het algemeen goed. Is dit niet het geval, dan laten inwoners en ondernemers zich goed aanspreken. (Bron: gemeente Westerkwartier)
- De winkelstraten worden weer drukker na het openen van de detailhandel, maar dit is beheersbaar. (Bron: gemeente Westerkwartier)
- Het straatbeeld blijft wat drukker. We zien meer mensen buiten sporten. Ook zien we meer groepjes jeugd op straat. Mensen houden zich over het algemeen wel netjes aan de regels. (Bron: gemeente Westerkwartier)
- Jeugd op straat: We zien de afgelopen weken een toename van het aantal jongeren op straat. Waar voorheen de jongeren door de avondklok veelal binnen zaten gaan ze nu weer de straat op om met vrienden en vriendinnen af te spreken. We zien op de 'oude' hangplekken weer jongeren samenkomen. Hierbij vinden jongeren het lastig om zich aan de 1,5 meter afstand regel te houden. Ook het aantal groepsleden (maximaal 2) is voor de jongeren niet meer vol te houden.
  De groepen jongeren die op straat hangen zijn vooral gezellig samen en vaak een balletje aan het trappen o.i.d. Bij een aantal groepen zien wij ook alcohol – en/of verdovende middelen gebruik. In de week van Koningsdag is in Zuidhorn een groep jeugd beboet voor samenscholing (20 boetes) en drinken van alcohol (3 boetes). Dit gebruik is voor het jongerenwerk nu weer zichtbaarder aan het worden. Naar alle waarschijnlijkheid werd dit de afgelopen maanden ook gedaan. Echter door de avondklok hebben we hier minder zicht op gehad en gebeurde dit waarschijnlijk op andere locaties dan voor de jongeren gebruikelijk "de eigen hangplekken". (Bron: gemeente Westerkwartier en Sociaal Werk De Schans)
- Naleving van de maatregelen door organisaties is over het algemeen goed. Sportorganisaties, winkels, kappers, horeca etc. houden zich goed aan de regels.

Verstoring openbare orde

- Meldingen overlast jeugd: Het aantal meldingen bij de politie van overlast van jeugd schommelt nogal per maand in 2019 en 2020. In 2020 waren er in totaal 375 meldingen t.o.v. 307 in 2019. In het eerste kwartaal 2021 zijn er meer meldingen dan in het eerste kwartaal van 2020. (Bron: wsjg, zie figuur in bijlage)
- Meldingen overlast verwarde personen: Het aantal meldingen door overlast van verwarde personen was in 2019 241 en in 2020 310. Het aantal meldingen is in 2020 gestaag gestegen. In december 2020 waren er 35 meldingen, in december 2019 16 meldingen. (Bron: wsjg, zie figuur in bijlage)
- Meldingen overlast zwervers: Het aantal meldingen van overlast door zwervers was in 2019 5 en in 2020 19. In september 2020 waren er met 5 meldingen per maand de meeste meldingen. (Bron: wsjg, zie figuur in bijlage)
- Meldingen overlast geluidshinder: Het aantal meldingen van geluidsoverlast was in 2019 217 en in 2020 259. De toename komt vooral door meer meldingen in de periode maart t/m juni 2020 (de eerste lockdownperiode).

Conclusie

- In het Westerkwartier houden de mensen (ook de jeugd) en bedrijven zich over het algemeen goed aan de regels. Ondanks dat er wel verdeeldheid is over de maatregelen, houden veel mensen zich er wel aan. Over het vaccinatiebeleid heerst best wat onrust, mede door het tijdelijk stopzetten van Astrazeneca vanwege bijwerkingen, maar de meerderheid laat zich wel vaccineren. Communicatie blijft belangrijk.
- Het straatbeeld blijft wat drukker. De winkelstraten zijn drukker, maar wel beheersbaar. Meer mensen zijn buiten aan het sporten. Ook zien we weer meer jeugd in groepjes op straat, veelal op de oude vertrouwde hangplekken. De jeugd vindt het lastig om zich aan de 1,5 meter te houden en vormt ook groepjes. Bij een aantal groepen is ook sprake van alcohol – en/of verdovende middelen gebruik. Hiervoor zijn boetes uitgedeeld.
- We zien in het eerste kwartaal van 2021 meer meldingen van overlast door jeugd dan in het eerste kwartaal in 2020.

Financieel economische gevolgen

(Financiële) ondersteuning
Gebruik ondersteunende maatregelen door bedrijven en maatschappelijke organisaties (sport, welzijn, cultuur, recreatie en toerisme etc):
De overheid heeft meerdere regelingen opgetuigd om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Met de regelingen kun je bijvoorbeeld inkomensondersteuning krijgen of tegemoetkoming in je loonkosten. Andere regelingen maken het makkelijker om aan krediet te komen. Meer informatie over de regelingen voor ondernemers is te vinden op https://www.kvk.nl/corona/het-coronavirus-check-hier-je-regelingen/. In deze notitie gaan we in op de regelingen, waarbij de gemeente is betrokken en waarvan informatie op wsjg is te vinden.

- **NOW-regeling** (tegemoetkoming loonkosten voor werkgevers bij grote omzetdaling): Hiervan is de afgelopen maanden gebruik gemaakt door bedrijven in het Westerkwartier. Op 11 januari 2021 is 841[1] keer NOW toegekend. Dat is relatief gezien (14,4 per 100 vestigingen) iets lager in vergelijking met heel Nederland (17,3 per 100 vestigingen). (Bron: wsjg, zie onderstaande figuur)

- **Tozo (levensonderhoud bedrijfseigenaren):**

TOZO uitkeringen	TOZO 1	TOZO 2	TOZO 3	TOZO 4	Totaal
periode	mrt t/m mei '20	juni t/m sept'20	okt'20 t/m mrt'21	apr t/m juni '21	
levensonderhoud	741	137	171	86	1135
bedrijfskapitaal	27	1	3	0	31

Bij de Tozo 1 werd geen rekening gehouden met het inkomen van de partner terwijl dit bij Tozo 2 en 3 wel het geval was. Daardoor ligt het aantal toegekende uitkeringen bij Tozo 1 veel hoger dan bij Tozo 2 en 3. Tozo 4 bevat de cijfers van april 2021.
TOZO 4 is tot nu toe voornamelijk toegekend in de volgende branches:
✓ Eet- en drinkgelegenheden (25%)
✓ Detailhandel (niet in auto's) (10%)
✓ Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy (9%)
✓ Kunst (8%)
P.s. Het totaal aan TOZO-uitkeringen bestaat uit het aantal toekenningen minus het aantal beëindigingen. Het totaal wordt daarom soms naar beneden bijgesteld. (Bron: gemeente Westerkwartier)

- **TONK-regeling** (inkomensondersteuning voor gezinnen die door coronamaatregelen hun woonkosten niet meer kunnen betalen):
Sinds 1 maart 2021 kunnen huishoudens in de gemeente Westerkwartier, die als gevolg van de coronacrisis hun privé woonkosten niet meer kunnen betalen, een beroep doen op de TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten). Het gaat hierbij om kosten zoals huur of hypotheek, gas, water en licht. Deze tegemoetkoming bedraagt, afhankelijk van het inkomen, vermogen en de draagkracht, maximaal € 500 per maand. Er zijn tot nu toe 42 aanvragen ingediend. Daarmee is het aantal aanvragen van de TONK nog steeds lager dan verwacht, maar provinciaal gezien het hoogst.

[1] *In de vorige notitie stond per abuis 2084, namelijk de optelsom van alle genoemde aantallen. Dit is niet correct. De genoemde aantallen zijn het totaal aantal toegekende NOW-uitkeringen op dat moment.*

- **Persoonlijke ondersteuning gericht op heroriëntatie voor zelfstandig ondernemers (met en zonder personeel**): De gemeente Westerkwartier is hiermee begin maart 2021 gestart en heeft als uitwerking drie routes ingericht.
  1. Versterken van de eigen onderneming en/of oriëntatie naar een andere branche;
  2. Ondersteuning bij financiële problemen;
  3. Begeleiding bij omscholing of toeleiding naar een (bij)baan in loondienst.

  De belangstelling is tot nu toe kleiner dan we hadden verwacht op basis van het aantal Tozo 3 ontvangers en de landelijke peilingen die eerder zijn gedaan onder ondernemers. Alle ondernemers die zich hebben gemeld zijn telefonisch benaderd en de vervolgstappen zijn ingezet. In een enkel geval is er zelfs al geen verdere ondersteuning van de gemeente nodig.
  De meeste ondernemers melden zich voor route 1 en willen een extra activiteit toevoegen aan hun onderneming. Deze ondernemers zien kansen, willen zich naar de toekomst toe breder oriënteren en zijn gemotiveerd om de mogelijkheden te onderzoeken. (zelfde informatie als vorige notitie)

- **Bedrijven met minimaal één steunmaatregel**: 18% van de bedrijven uit het Westerkwartier heeft in 2020 minimaal één steunmaatregel ontvangen. Dit is fors lager dan in vergelijking met de provincie Groningen en Nederland (zie tabel). Van de bedrijven met steunmaatregelen waren iets meer dan de helft eenmanszaak (51%) en de rest (49%) MKB. In de provincie Groningen en Nederland lag het % eenmanszaken met steun op 61% resp. 63%. Van de bedrijven met steunmaatregelen kwam 10% uit de horeca. Dit is vergelijkbaar met de provincie Groningen en Nederland.

- **Verdeling van steun aan bedrijven naar steunmaatregelen**: Uit de figuur blijkt dat in het Westerkwartier in 2020 bedrijven het meest gebruikt hebben gemaakt van NOW (in totaal 37%, dat is iets meer dan in de rest van de provincie Groningen en Nederland), gevolgd door uitstel van belastingbetaling (29%, dat is fors meer dan in de rest van de provincie Groningen en Nederland). Van de TOZO is met 3% weinig gebruik gemaakt (ook in vergelijking met provincie Groningen en Nederland). (Let wel; het kan zijn dat de TOZO informatie van onze gemeente nog niet volledig in de cijfers is verwerkt en daarom een vertekend beeld geeft. In de volgende notitie bekijken we dit opnieuw.)

- **Steun aan maatschappelijke organisaties**:

  <u>Dorpshuizen</u>
  Dorpshuizen konden tot 1 april 2021 een aanvraag indienen voor de maatwerkvoorziening COVID-19. Dorpshuizen lopen veel inkomsten mis door activiteiten die niet doorgaan. Veelal blijkt dat er wel reserves zijn die aangesproken worden. Door 11 dorpshuizen is uiteindelijk een aanvraag ingediend. Het in beeld brengen van het recht op en de precieze omvang van de benodigde steun vergt veel tijd en vindt momenteel plaats.

  <u>Sport</u>
  Er zijn geen wijzigingen geweest met betrekking tot de mogelijkheden tot sporten. De tegemoetkomingsregeling verhuurder sportaccommodaties van het 4e kwartaal 2020 (TVS Q4) is aangevraagd en de regeling voor Zwembaden en grote ijsbanen (SPUK IJZ) wordt binnenkort aangevraagd. Hierna volgt een TVS-regeling voor het 1e kwartaal en op een later moment ook een TVS regeling voor het 2e kwartaal van 2021. Sportactiviteiten voor kinderen en jongeren zijn weer mogelijk, er zijn in de meivakantie meerdere initiatieven geweest om kinderen en jongeren te laten sporten. Vanuit de sportverenigingen komen nog geen signalen dat zij te maken grote groepen leden die opzeggen of dat zij in de problemen komen door gebrek aan inkomsten.

Cultuur en vrijwilligersorganisaties jeugd
De regelingen voor maatwerkondersteuning en de regeling voor het COVID-19 proof maken liepen per 1 april 2021 af. Na afloop van deze regelingen bleek dat er nog budget voor cultuur en vrijwilligersorganisaties jeugd over was van de Rijksregelingen 2020. Momenteel wordt er hard gewerkt aan nieuwe subsidieregelingen die invulling geven aan dit resterende budget.

Toekomstbeeld bedrijven en maatschappelijke organisaties en werkgelegenheid

- Bedrijven en ZZP'ers in Westerkwartier: Dankzij de toegenomen vaccinatiegraad heeft het Rijk afgelopen weken een aantal versoepelingen kunnen doorvoeren. Met name voor winkeliers (niet essentiële winkels) zijn er minder beperkingen. Andere sectoren, denk aan horeca, evenementensector en de culturele sector zitten nog te wachten op verdere versoepelingen. De laatstgenoemde sectoren zitten al heel lang op slot en aan het infuus van overheidssteun. Voor deze sectoren valt te hopen dat er snel meer mogelijk wordt. Veel bedrijven uit de sectoren bouw, industrie en landbouw draaien goed door en soms zelfs beter dan voor de coronacrisis. Al zijn er ook in deze sectoren bedrijven die zwaar geraakt worden, bijvoorbeeld bedrijven die leverancier zijn van de horeca en evenementensector. Eind mei/begin juni vragen we de bedrijven in het Westerkwartier middels een enquête naar hoe ze ervoor staan en hoe ze de toekomst zien. (Bron: gemeente Westerkwartier)

- Faillissementen: het aantal faillissementen in de provincie Groningen schommelt, maar is nog steeds laag (2 in feb.'21). Voor het Westerkwartier zijn alleen jaarcijfers beschikbaar. In 2020 waren er 7 faillissementen, in 2019 13. Vanwege Corona zien we nog geen toename in faillissementen, mogelijk door financiële tegemoetkomingen juist uitstel van faillissement. (Bron: wsjg, zie figuur)

- Starters en stoppers: Steeds meer ondernemers stoppen met hun zaak, blijkt uit gegevens van de Kamer van Koophandel en het Centraal Bureau voor de Statistiek. In 2020 werden zo'n 140.000 bedrijven opgeheven. Een jaar eerder waren dat er nog 114.000. Vooral in het derde en vierde kwartaal zie je een stijging van het aantal stoppers. In de eerste drie maanden van 2021 werden aanzienlijk minder bedrijven opgeheven dan in dezelfde periode vorig jaar, blijkt uit nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Ruim 30.000 bedrijven werden opgeheven van januari tot en met maart dit jaar. Dat zijn er ruim 9000 minder dan in dezelfde tijd vorig jaar. Die daling zit hem vooral in het aantal kleine bedrijven waar maar één iemand werkt: die zijn in de eerste maanden van dit jaar minder vaak gestopt dan vorig jaar. Het CBS heeft geen duidelijke verklaring voor het verschil in 2020 en 2021. Dit is een crisis die zich niet makkelijk laat voorspellen in cijfers. Let wel: Het totale aantal bedrijven in Nederland is wel toegenomen in 2020, naar 1,92 miljoen in totaal. Er waren namelijk meer startende bedrijven dan stoppers. Onder meer het aantal webwinkels steeg fors, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. (Bron: NOS)

- Ondernemersvertrouwen: Dit is in de provincie Groningen in 2020 enorm gedaald met een dieptepunt in het 2e kwartaal 2020. Daarna is het weer iets gestegen, maar in het 1e kwartaal 2021 nog steeds negatief. (Bron: wsjg, zie onderstaande figuur). *Let wel: Ondernemersvertrouwen is niet per sector in kaart gebracht. Per sector zal dit enorm verschillen, want in veel sectoren gaat het economisch heel goed (bijv. bouw). Langdurig gebrek aan ondernemersvertrouwen kan bij ondernemers tot psychische (stress) klachten leiden.*

- Werkloosheid: aantal lopende ww-uitkeringen per 10.000 inwoners schommelt. We zien wel een stijging tijdens de 1e lockdown (maart april/mei '20). Het eerste kwartaal 2021 is weer vergelijkbaar met dezelfde periode in 2020 en lager dan 2019. De meeste uitkeringen vonden in 2020 in de financiële en zakelijke dienstverlening plaats. (Bron: WSJG)

- Bijstand (participatiewet): Het aantal Nederlanders dat bijstand ontvangt is vorig jaar met ruim drie procent gegroeid. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is het voor het eerst sinds 2016 dat het aantal bijstandsontvangers omhoog ging. (Bron: NOS) In Westerkwartier zien we nog geen toename. Tot maart 2020 is het totaal aantal bijstandscliënten iets toegenomen, maar vanaf juni 2020 zien we weer een daling. Op 1 april 2021 is het aantal bijstandscliënten 931. Het aantal bijstandscliënten in de leeftijd tot 27 jaar was op 1 april 2021 97. De gemeente houdt rekening met een toename van bijstandscliënten in 2021, omdat de kans op faillissementen en stoppende bedrijven en dus werkloosheid toeneemt, hoe langer de coronamaatregelen duren.

Conclusie

- De coronamaatregelen hebben een enorme impact op bedrijven en maatschappelijke organisaties in een aantal sectoren, bijv. detailhandel non-food, horeca, cultuur. Bedrijven en organisaties die financieel lijden door de coronamaatregelen worden zoveel mogelijk financieel ondersteund. Van de regelingen wordt veel gebruik gemaakt. We zien het gebruik van de TOZO (levensonderhoud bedrijfseigenaren) in de loop van de tijd wel afnemen door strengere gebruiksvoorwaarden. Het gebruik van NOW (tegemoetkoming loonkosten voor werkgevers bij grote omzetdaling) is toegenomen. 18% van de bedrijven uit het Westerkwartier heeft in 2020 minimaal één steunmaatregel ontvangen, waarvan het meeste NOW (37%) gevolgd door uitstel van belastingbetaling (29%).Ook voor maatschappelijke organisaties (cultuur, sport, dorpshuizen) zijn specifieke regelingen, waarvan gebruik wordt gemaakt.
- Het gebruik van de financiële regelingen heeft tot gevolg dat er weinig faillissementen zijn. Hierdoor is er ook nog beperkt werkloosheid en is het aantal bijstandscliënten stabiel en zelfs lager dan in 2019 (behalve bij de jeugd tot 27 jaar). De vraag is hoelang bedrijven en maatschappelijke organisaties het nog vol kunnen houden met de bestaande financiële ondersteuning (er wordt wel ingeteerd op eigen vermogen). Tel daar de onzekerheid over de toekomst bij op (Hoe lang duren de coronamaatregelen? Hoe lang blijft er financiële ondersteuning? Dit zie je terug in een laag ondernemersvertrouwen). Inmiddels zijn landelijk in 2020 meer bedrijven gestopt dan in 2019, maar in het 1^{e} kwartaal van 2021 waren er weer minder stoppers dan in dezelfde periode in 2020. Het CBS heeft geen duidelijke verklaring hiervoor.Het aantal starters is in 2020 wel weer toegenomen. De gemeente houdt rekening met de mogelijkheid dat in 2021 er kans is op een toename van faillissementen en bedrijven die stoppen in bepaalde sectoren (en mogelijk meer starters in andere sectoren), toename van werkloosheid en bijstandscliënten. De gemeente anticipeert hierop met persoonlijke ondersteuning gericht op heroriëntatie voor zelfstandig ondernemers.

Kwetsbare personen

Inwoners algemeen:

- Kwaliteit van leven: Het gemiddelde rapportcijfer waarmee Noord-Nederlanders hun kwaliteit van leven waarderen is op 29 maart een 7,1. Dit is gelijk gebleven ten opzichte van vier weken geleden. Op 6 april 2020 was dit een 7,3; 1 augustus 2020 een 7,7; 6 januari 2021 een 6,9. (Bron: Lifelines via VRG monitor)
- Eenzaamheid: 17,1% van de alleenwonende 18-30 jarigen geeft aan zich vaak alleen te voelen, voor 65+ers is dit 10,2%. 8% van de 18-30 jarigen die in een tweevolwassenhuishouden geeft aan zich vaak alleen te voelen, ten opzichte van 1,8% van de samenwonende 65+ers. (Bron: Lifelines via VRG monitor)
- Langdurige coronaklachten: Tot nu toe staan 60.000 tot 75.000 duizend Nederlanders met langdurige coronaklachten onder behandeling van een fysiotherapeut. Hun aantal is sinds begin dit jaar ruim verdubbeld, blijkt uit een berekening op basis van gegevens uit de Landelijke Database Fysiotherapie. Eind vorig jaar kregen naar schatting 28.000 ex-coronapatiënten hulp van een fysiotherapeut. De klachten variëren van ademhalingsproblemen, oververmoeidheid en verlies van spiermassa tot psychische problemen, of een combinatie hiervan. (Bron: NOS)
- Eind mei / begin juni zetten we onder inwoners uit het Westerkwartier een enquête uit over hoe het met hen tot nu toe is gegaan tijdens de coronasituatie en hoe ze de toekomst zien. De conclusies nemen we mee in het postcorona onderzoek.

Jeugd algemeen

- Uit een enquête onder de jeugd van 12 jaar en ouder, gehouden in maart 2021, blijkt dat 78% van de tieners zijn/haar leven een voldoende gaf. Een groot deel van de jeugd voelde zich (meestal) gelukkig. Best een grote groep jeugd op het VO (43%) voelde zich (regelmatig) gestrest en 23% voelde zich regelmatig/vaak eenzaam (ondanks dat 92% goede vrienden heeft). Een groot deel van de jeugd (ca. 90%) was tevreden met de thuissituatie. De coronaperiode heeft er wel voor gezorgd dat het af en toe wat minder leuk was dan voorheen (meer vervelen, iets meer ruzie, minder contact/afspreken). Ook zat een groot deel (72%) meer achter een beeldscherm (nog los van de beeldschermtijd voor school). Verder heeft de coronaperiode gemiddeld genomen een negatieve invloed op de mate van bewegen en conditie van de jeugd (bij 45% is de conditie verslechterd). (Bron: gemeente Westerkwartier)
- Sociaal Werk De Schans is in de maanden maart, april en mei begonnen met het lanceren van diverse menukaarten voor kinderen, jongeren en ouders/verzorgers. Deze menukaarten staan vol met activiteiten. Dit zijn zowel online- als fysieke activiteiten voor kinderen uit het Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en jongeren uit het Hoger Onderwijs. Deze sport- en spelactiviteiten zijn georganiseerd in samenwerking met plaatselijke sportverenigingen, sportscholen en initiatieven uit de dorpen. Enkele honderden kinderen en jongeren hebben inmiddels deelgenomen aan de diverse activiteiten. (Bron: Sociaal Werk De Schans)
- Sociaal Werk De Schans krijgt positieve geluiden dat de jeugd weer mag sporten en weer meer naar school toe mag. Deze uitlaadklep is belangrijk voor de jongeren. (Bron: Sociaal Werk De Schans)

Jeugd en school:

- Voortgezet onderwijs:
  - ✓ In het schooljaar 2019/2020 waren er 197 voortijdig schoolverlaters. In het huidige schooljaar 2020/2021 zijn er al 149 voortijdig schoolverlaters. Zouden we dit aantal doorrekenen naar een heel schooljaar dan kan dit aantal nog oplopen tot 213 voortijdig schoolverlaters. We verwachten dus een toename t.o.v. 2019/2020. (Bron: gemeente) (zelfde informatie als vorige notitie)
  - ✓ De leerplichtambtenaren zien ook een stijging van het aantal jongeren met een zorg & advies dossier vanuit psychische problemen. In het schooljaar 2019/2020 betrof het 10 leerlingen. In het huidige schooljaar 2020/2021 zitten we al op 9 leerlingen. Uit de

gesprekken met de leerlingen blijkt dat er vooral verveling en ook wel eenzaamheid heerst bij jongeren. Daardoor gaan ze ook meer gamen en blowen. Veel jongeren zijn corona moe. (Bron: gemeente) (Zelfde informatie als vorige notitie)
    - ✓ De coronaperiode heeft wel invloed op de leerlingen in het VO in het Westerkwartier, blijkt uit een enquête uitgezet in maart 2021. Het online en hybride onderwijs wordt als een second best oplossing gezien en werkt niet altijd goed uit in de praktijk. De sociaal-emotionele gevolgen verschillen per leerling. Belangrijke aandachtspunten zijn het gebrek aan motivatie, gemis van vrienden en stress over veel huiswerk en toetsresultaten. Desondanks geeft 77% van de leerlingen nog een voldoende voor hoe het op school gaat. (Bron: gemeente Westerkwartier)
- Primair Onderwijs:
    - ✓ Een op tien jonge kinderen in Noord-Nederland speelde niet met vriendjes tijdens de sluiting van de basisscholen. Daarnaast begreep één op de drie ouders de lesstof van groep 8 vaak niet. (Bron: Lifelines corona-onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen en het UMCG, via RTV Noord) In april is onder ouders van kinderen op de basisscholen in het Westerkwartier een enquête uitgezet. De conclusies nemen we mee in het postcorona onderzoek.

Jeugdcliënten

- Aantal cliënten: Het aantal nieuwe aanmeldingen jeugdcliënten via de gemeente (instroom) was in 2019 hoger dan in 2020 en 2021. In 2019 was dit gemiddeld 55, in 2020 44 en in 2021 t/m april 45. Kijken we naar het totaal aantal jeugdzorgcliënten op jaarbasis dan zien we in 2020 (1990 cliënten) ook een (lichte) daling t.o.v. 2019 (2023 cliënten) (daling van 1,6%). (Bron: gemeente Westerkwartier) Landelijk is het aantal jongeren dat jeugdzorg krijgt vorig jaar met 3,2 procent gedaald ten opzichte van 2019. 2020 is daarmee het eerste jaar sinds de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 dat het aantal jongeren met jeugdzorg daalt. De instroom van jongeren in de jeugdzorg daalde vorig jaar met meer dan twaalf procent. Corona is de meest aannemelijke verklaring voor deze trendbreuk. (Bron: Binnenlands Bestuur)
- Ingezette zorg: Qua zorg zien we dat via de gemeentelijke toegang relatief meer zware zorg wordt ingezet. Oorzaken hiervoor kunnen zijn:
    - ✓ Geregeld lange wachtlijsten om zorg te krijgen;
    - ✓ Consulenten hebben minder persoonlijk contact met de cliënt. Het is moeilijker een goede inschatting te maken via telefoon of beeldbellen. Ook het opbouwen van een werkrelatie gaat moeilijker/duurt langer. Dit kan ertoe leiden dat consulenten eerder geneigd zijn zwaardere ondersteuning in te zetten.
- Observaties m.b.t. doelgroep: Dat de scholen geopend zijn geeft lucht. Maar gezien het voortgezet onderwijs vaak nog niet geheel toegankelijk is blijven er zorgen over deze leeftijdscategorie. Wanneer er ondersteuning ingezet moet worden zien consulenten dat er geregeld lange wachtlijsten zijn. (Bron: Gemeente Westerkwartier)

Wmo-cliënten

- Inmiddels is een gedeelte van de Wmo doelgroep (gedeeltelijk) gevaccineerd. Consulenten merken echter nog geen verschil bij de oudere doelgroep. Er worden onverminderd veel meldingen gedaan en de Corona schrik zit er nog steeds goed in.
- Ouderen met Corona vragen soms om uitbreiding van het aantal uren hulp bij het huishouden. Soms wordt er een melding gedaan omdat een operatie wordt uitgesteld.
- De eenzaamheid wordt verschillend ervaren. Het contact met kinderen en anderen uit het sociaal netwerk is eigenlijk bij iedereen minder geworden. Vooral omdat het oudere mensen betreft en ze dus vaak kwetsbaar zijn, vinden de kinderen het spannend om bij hun vader/moeder op bezoek te gaan.
- Consulenten horen ook steeds meer jonge mensen die Corona hebben en nadien erg moe zijn. Dit kan leiden tot groter beroep op de Wmo. (Bron: Gemeente Westerkwartier)

Verwarde personen:

- Meldingen over verwarde personen komen in eerste instantie bij de OGGZ (gemeente) en politie binnen. Daarna wordt De Schans ingezet. Vanuit OGGZ en De Schans hebben wij hierover geen geactualiseerde informatie ontvangen.
- Meldingen overlast verwarde personen: Het aantal meldingen door overlast van verwarde personen was in 2019 241 en in 2020 310. Het aantal meldingen is in 2020 gestaag gestegen. In december 2020 waren er 35 meldingen, in december 2019 16 meldingen. (Bron: wsjg, zie figuur in bijlage)

Conclusie

- Inwoners algemeen: Noord-Nederlands geven hun leven gemiddeld een 7,1 (iets lager dan in 2020). In de volgende notitie hopen we te kunnen aangeven hoe Westerkwartierders hun leven waarderen. Let wel; Het aantal inwoners met langdurige coronaklachten groeit (naar schatting 60.000-75.000 Nederlanders krijgen hiervoor fysiotherapie). De klachten hebben een grote impact op hun leven (fysiek, mentaal, gezin, werk) en kan tot meer Wmo-vraag leiden.
- Tieners: 78% van de tieners gaf zijn/haar leven een voldoende. Een groot deel van hen voelde zich (meestal) gelukkig en was tevreden met de thuissituatie. De coronasituatie heeft gemiddeld genomen wel een negatief effect gehad op de lichamelijke gezondheid (o.a. 45% is minder gaan bewegen, meer beeldschermgebruik), de mentale gezondheid (o.a. eenzaamheid is toegenomen, minder afspreken), schoolzaken (o.a. gebrek aan motivatie, stress voor toetsen, meer zorgleerlingen en voortijdig schoolverlaters) en de thuissituatie (o.a. meer vervelen, iets meer ruzie).
- Jeugdzorg: Minder jeugdcliënten (2020 t.o.v. 2019), instroom via de gemeente is lager, wel langere wachtlijsten en via de gemeentelijke toegang wordt relatief meer zware zorg ingezet.
- Wmo-cliënten: Ze blijven angst voor het virus houden, ondanks dat de meeste Wmo-cliënten zijn gevaccineerd. De zorgvraag is onverminderd hoog.
- Verwarde personen: Het aantal verwarde personen dat overlast veroorzaakt is iets toegenomen in 2020 t.o.v. 2019.

Ondermijning, criminaliteit, huiselijk geweld

- Aantal misdrijven: het totaal aantal misdrijven zichtbare criminaliteit was in 2019 1305 en in 2020 1487. De toename in 2020 is vooral in de 2e helft van 2020 te zien. De maandelijkse cijfers laten een golfbeweging zien met een piek in november 2020 (140 misdrijven). In februari 2021 is het aantal misdrijven met 106 relatief laag. Zoomen we in op de cijfers, dan is de toename van het aantal misdrijven vooral te wijten aan vermogensmisdrijven. Vermogensmisdrijven bestaan uit veel verschillende vormen van misdrijven (zie figuur in de bijlage). Met name horizontale fraude (burgers lichten andere burgers op, m.n. online fraude (o.a. via whatsapp, marktplaats)) is in 2020 enorm toegenomen. Inbraken in woningen en winkels zijn juist afgenomen. (Bron: wsjg, zie figuren in bijlage, en wordt ook zo ervaren door de gemeente Westerkwartier.)
- Burenoverlast / buurtbemiddeling: geen actuele informatie ontvangen
- Huiselijk geweld: Het aantal meldingen van huiselijk geweld bij de politie bleef in de provincie Groningen in april gelijk, en ligt ruim onder het aantal in deze maand vorige jaren. Er zijn signalen dat er wel sprake is van een (onzichtbare) toename, maar deze zijn niet hard te maken. (Bron: monitor VRG)

Conclusie*:*

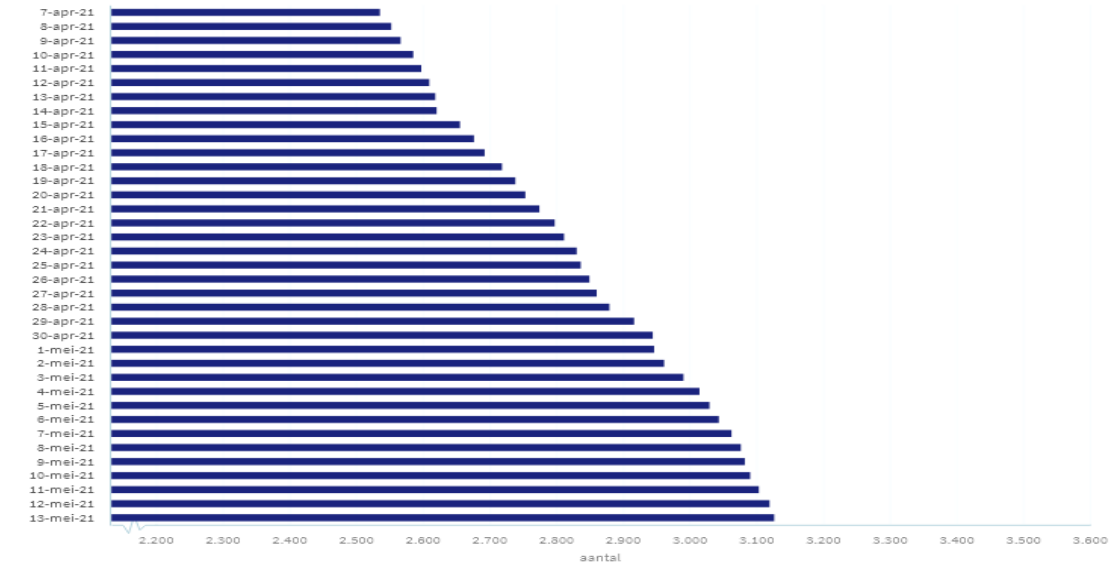
- Huiselijk geweld: gelijk gebleven in de provincie Groningen. Van het Westerkwartier geen actuele informatie.
- Ondermijning / criminaliteit / misdrijven: Het aantal misdrijven (zichtbare criminaliteit) is in 2020 toegenomen, voornamelijk door een toename van horizontale fraude (burgers lichten burgers op), zoals online fraude. Er waren juist minder woning- en winkelinbraken.

Overige relevante informatie

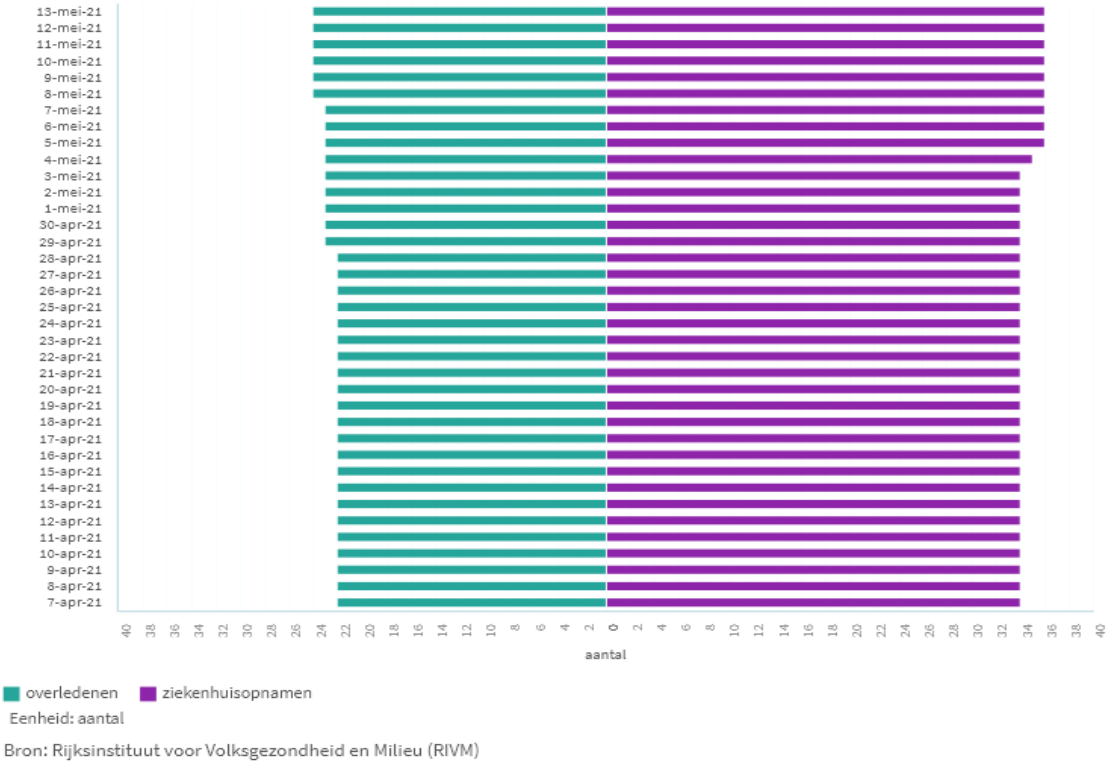
In eerdere notities hebben we geschetst welke gevolgen de coronasituatie in de toekomst kan hebben op de ruimtelijke ontwikkeling (wonen, (thuis)werken, (online) winkelen, vervoer). De komende tijd willen we proberen deze gevolgen beter in beeld te krijgen, zodat we hier als gemeente op kunnen anticiperen. Dat zullen we doen in het kader van het onderzoek 'postcoronatijdperk'.

Achtergrondinformatie / grafieken

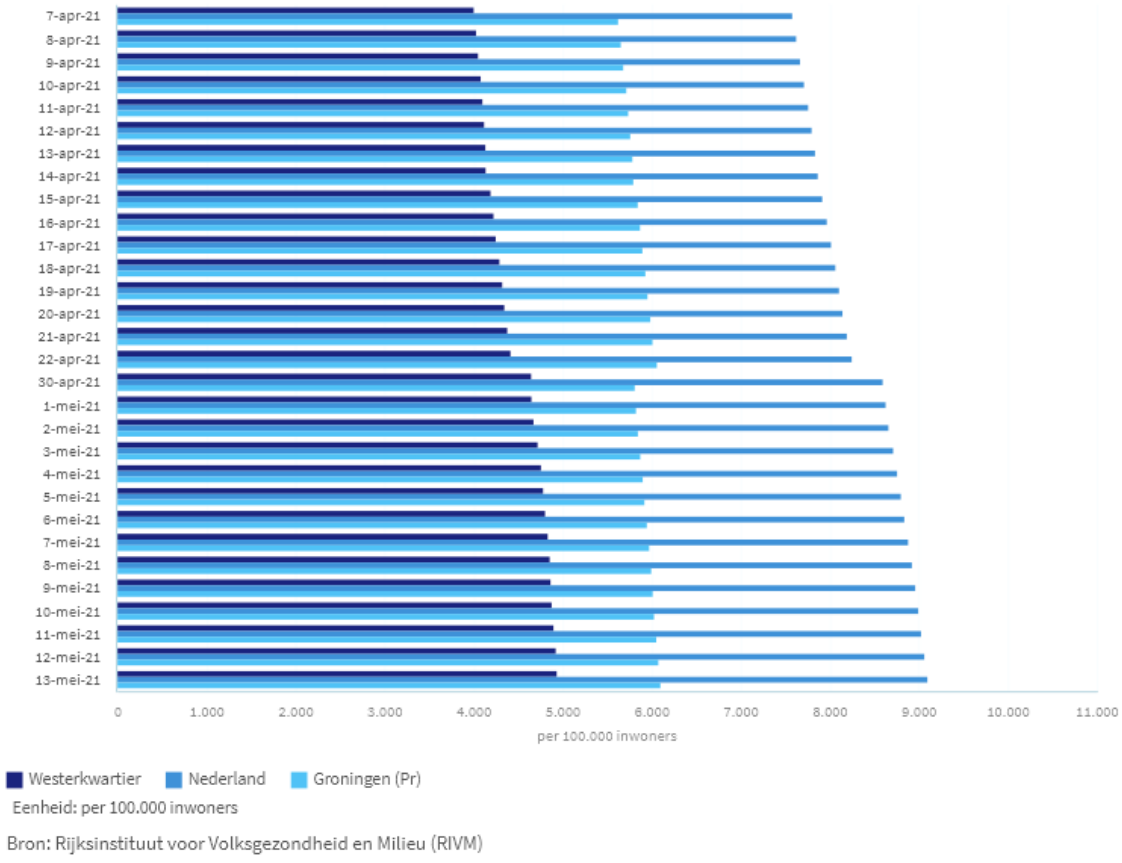
Algemeen over COVID19-besmettingen in Westerkwartier / grafieken

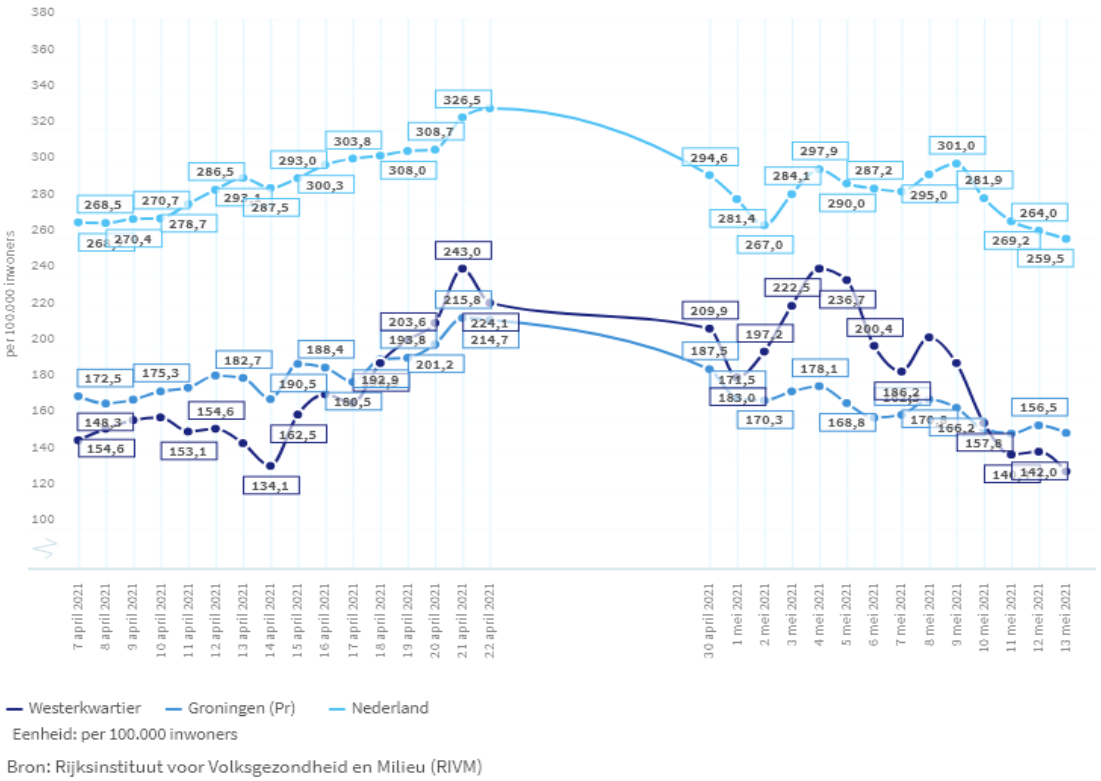
Figuur 1 Totaal aantal Covid 19-besmettingen gemeente Westerkwartier periode 7-4-21 t/m 13-5-21

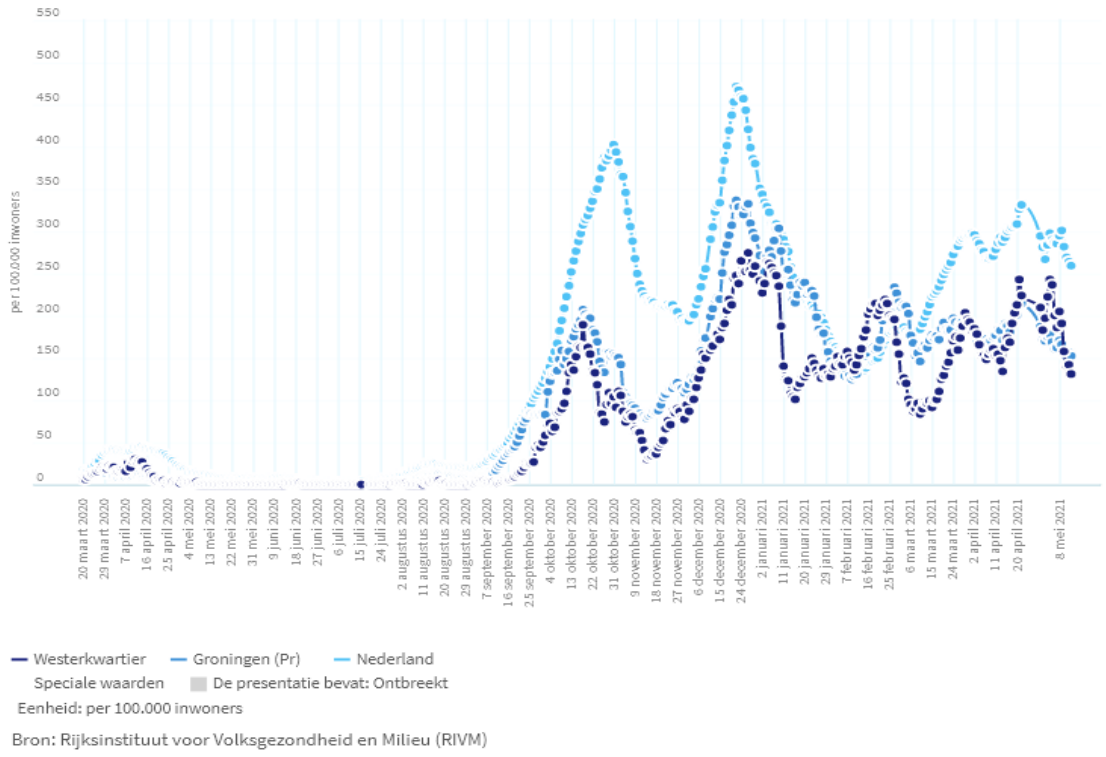
Figuur 2 Totaal aantal overledenen en ziekenhuisopnames Covid-19 gemeente Westerkwartier periode 7-4-21 t/m 13-5-21

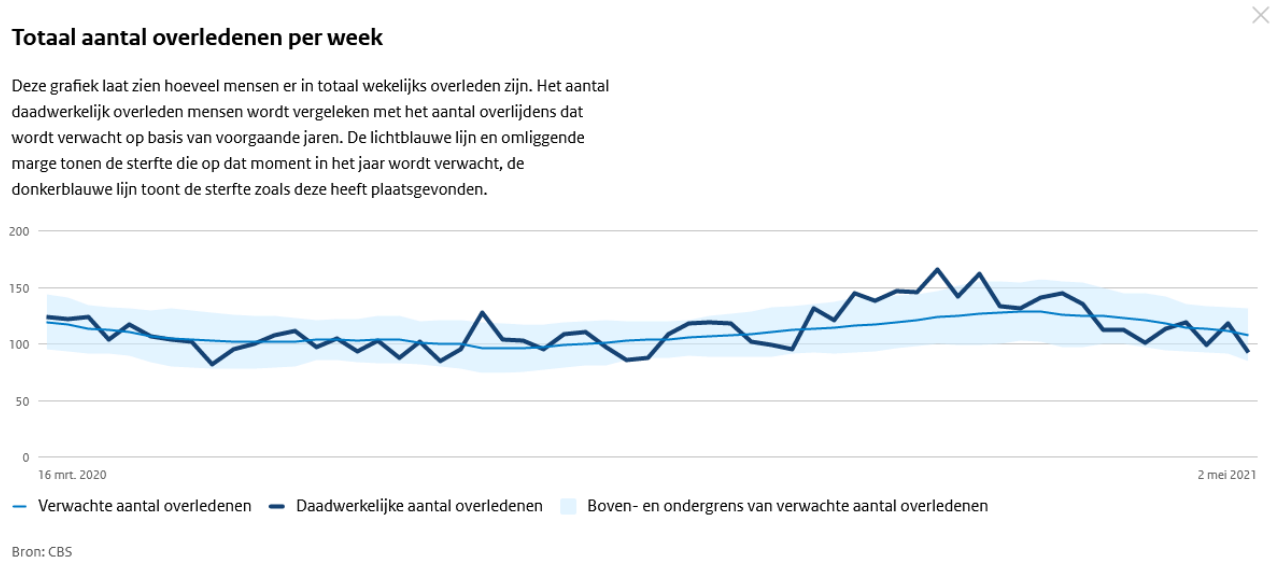
Figuur 3 Aantal Covid-besmettingen per 100.000 inwoners in gemeente Westerkwartier periode 7-4-21 t/m 13-5-21 (vergelijking met provincie Groningen en Nederland)

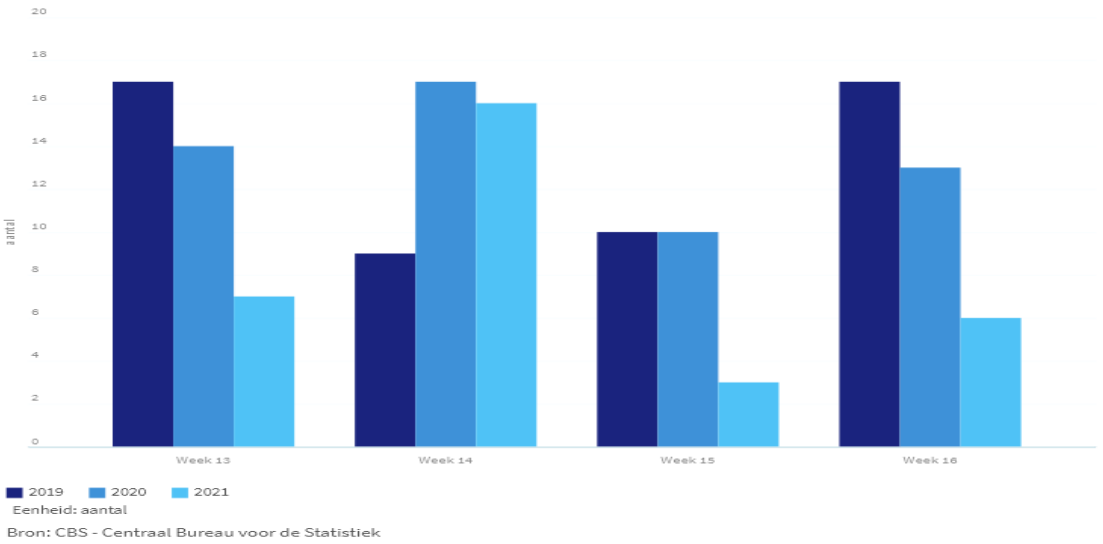
Figuur 4 Gemiddelde wekelijkse toename aantal Covid 19-besmettingen per 100.000 inwoners in gemeente Westerkwartier periode 7-4-21 t/m 13-5-21 (vergelijking met provincie Groningen en Nederland)

Figuur 5 Gemiddelde wekelijkse toename aantal Covid 19-besmettingen per 100.000 inwoners in gemeente Westerkwartier van 20-3-20 t/m 13-5-21 (vergelijking met provincie Groningen en Nederland)

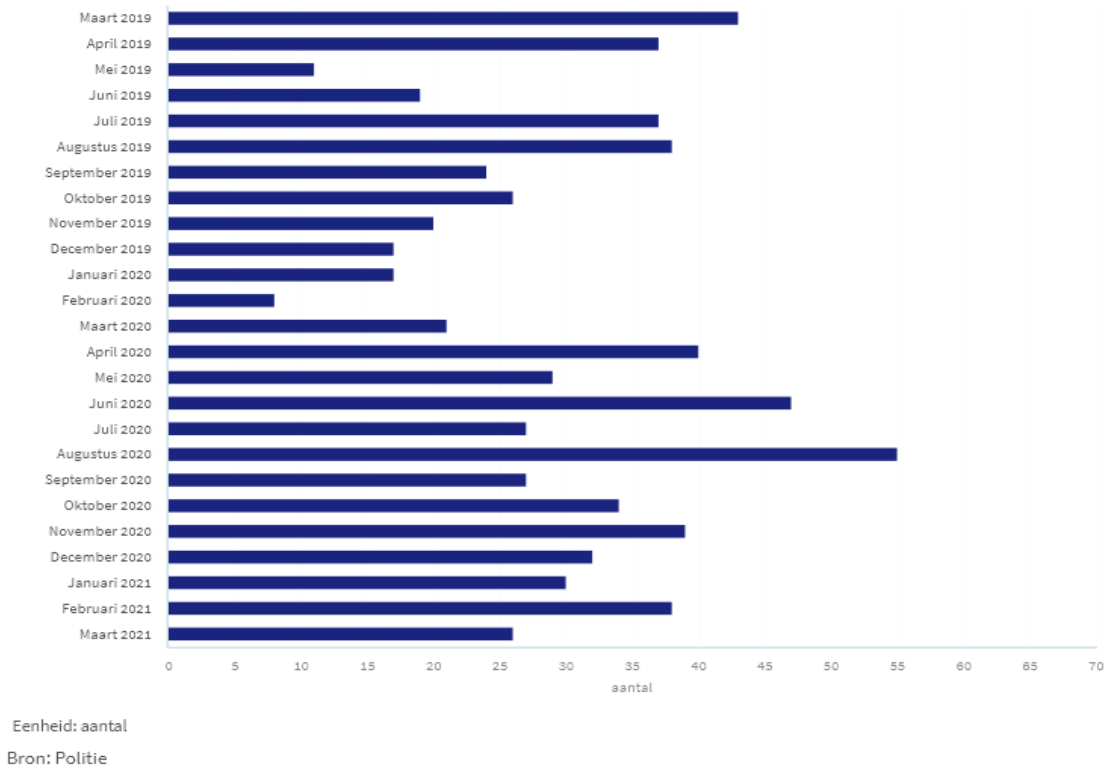

Figuur 6 Oversterfte provincie Groningen periode 16-3-20 t/m 2-5-21
Bron: CBS via https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio/VR01/sterfte

Figuur 7 Aantal overledenen in Westerkwartier per week (periode week 13 t/m 16 jaar 2019, 2020, 2021)
Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

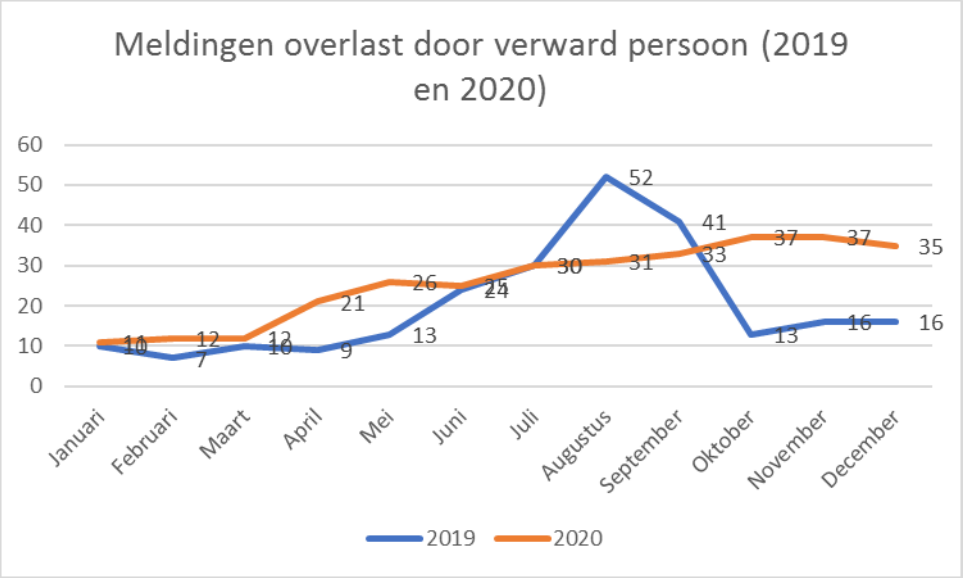
Naleving verordening, vertrouwen (rijks)overheid en sociale impact / grafieken

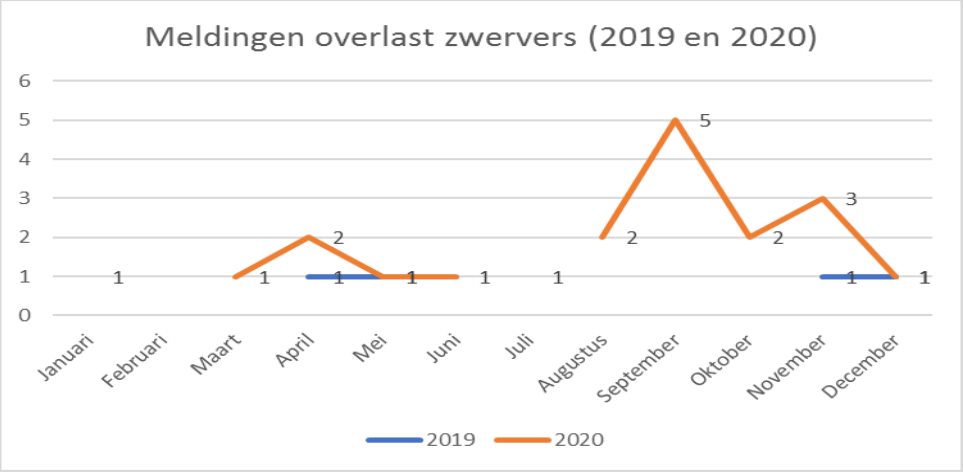
Figuur 8 meldingen overlast jeugd gemeente Westerkwartier (2019 t/m mrt. 2021)

	Melding overlast jeugd
2019	*307*
2020	*375*

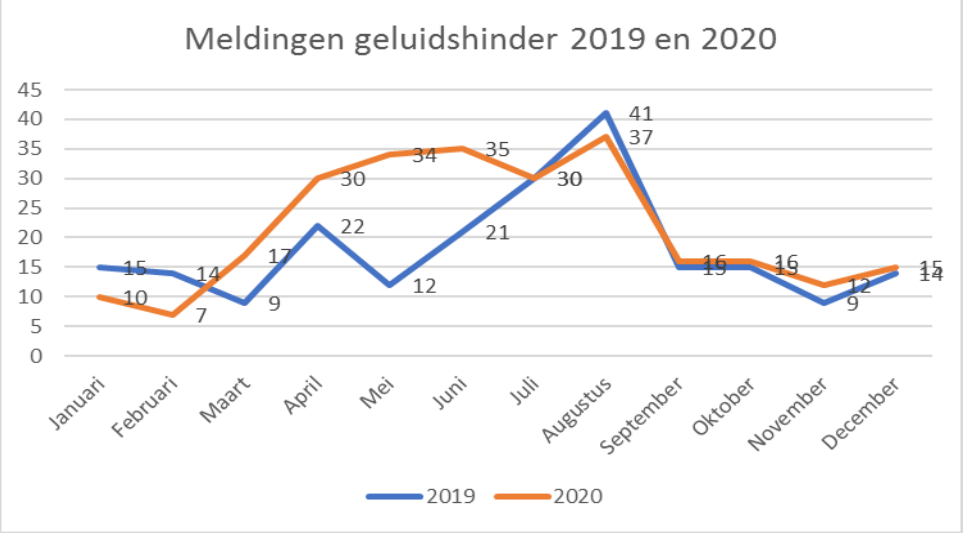
Eenheid aantal
Bron Politie

Figuur 9 Meldingen overlast verwarde personen gemeente Westerkwartier (2019 en 2020)

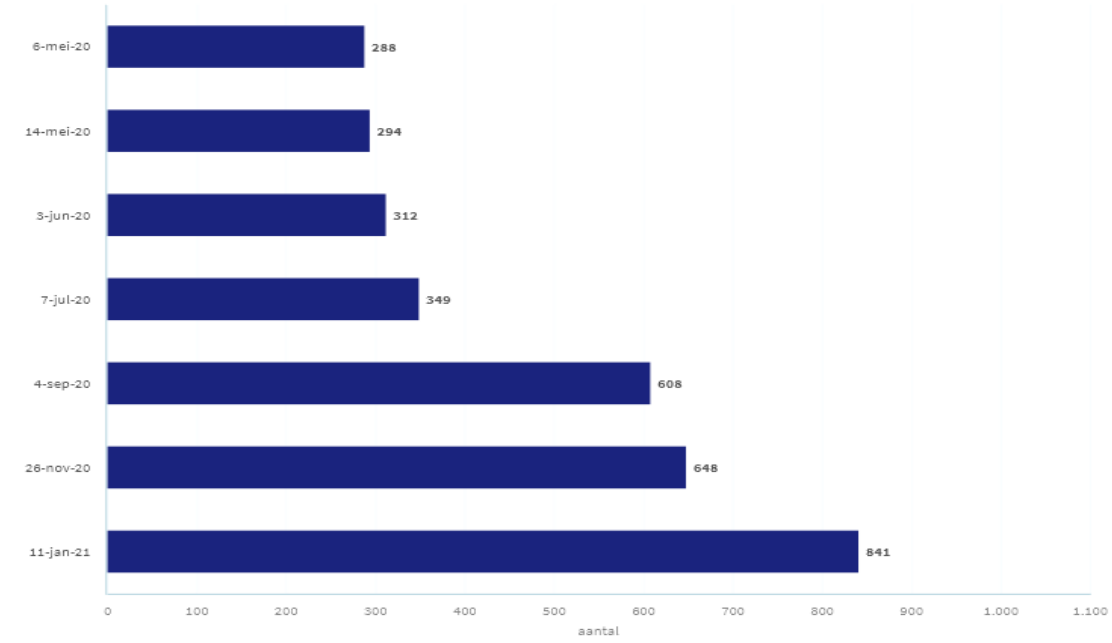

Figuur 10 Meldingen overlast zwervers gemeente Westerkwartier (2019 en 2020)

Figuur 11 Meldingen overlast geluidshinder in gemeente Westerkwartier (2019 en 2020)

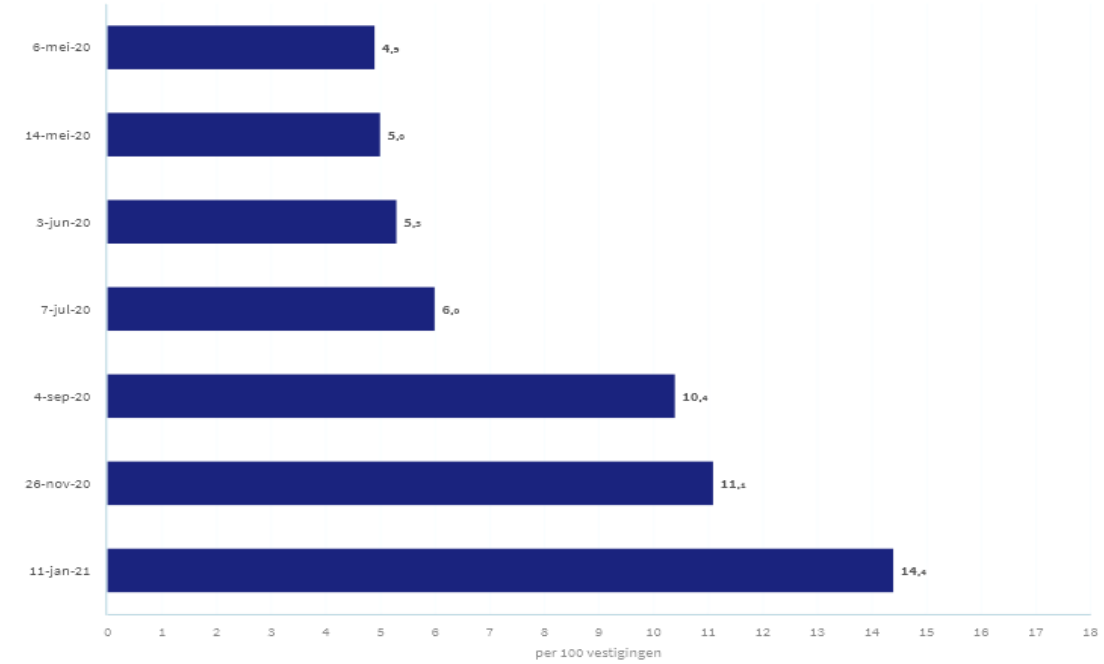
Financieel economische gevolgen / grafieken

Eenheid: aantal

Bron: UWV

Figuur 12 Aantal toekenningen NOW-regelingen (absoluut) periode 6 mei '20 t/m 11 jan'21

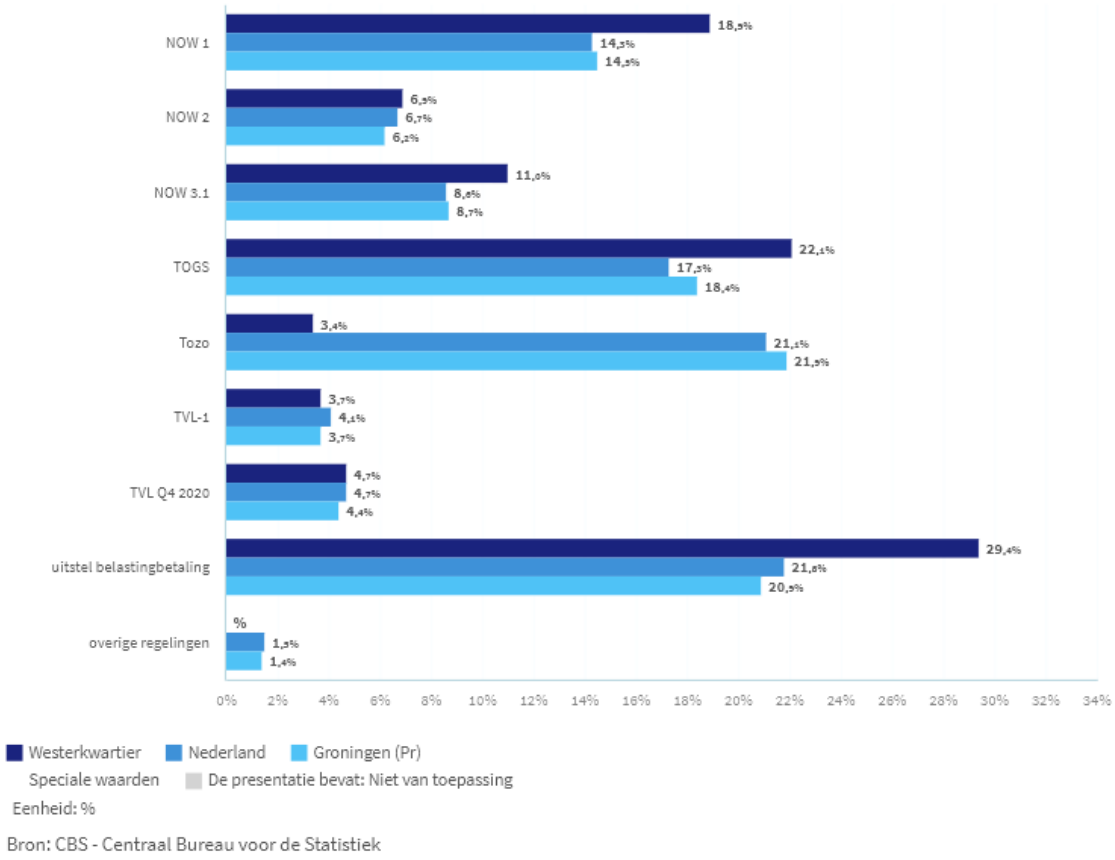
Eenheid: per 100 vestigingen

Bron: UWV & CBS - Vestigingen

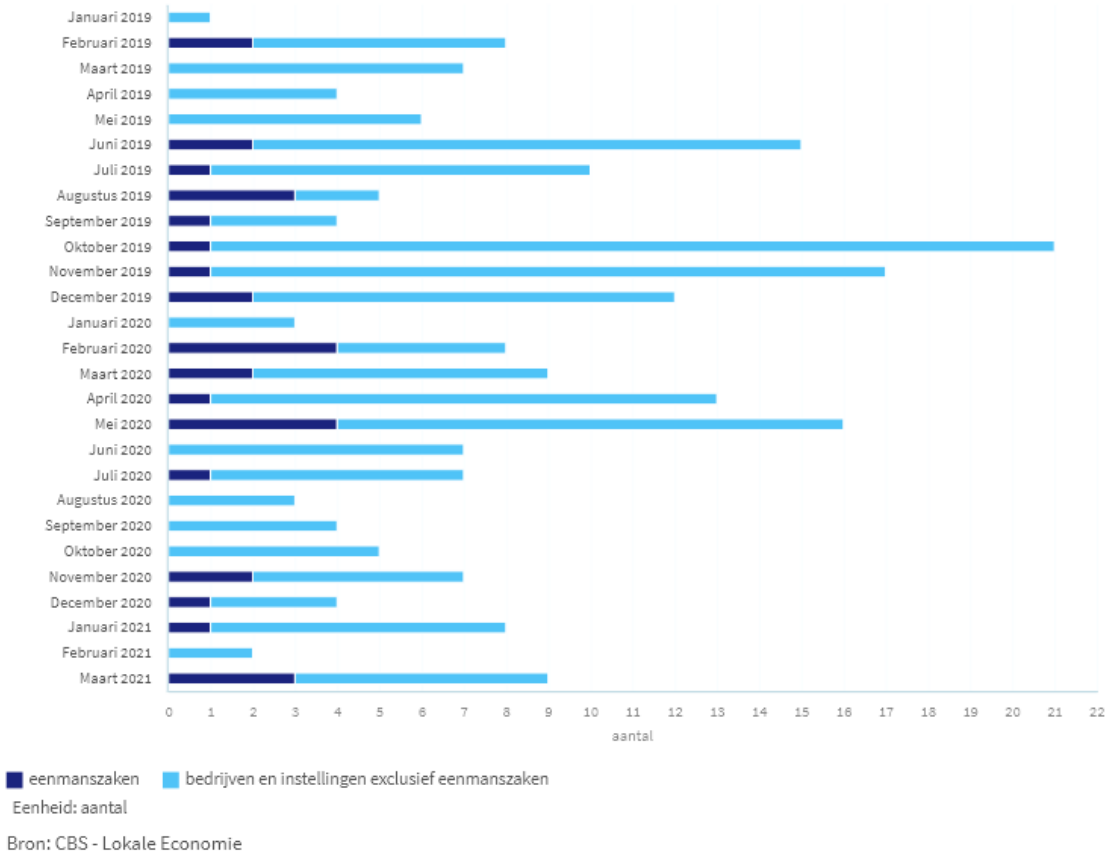
Figuur 13 Aantal toekenningen NOW-regeling per 100 vestigingen periode 6 mei t/m 11 jan'21

Jaar 2020	Westerkwartier	Groningen (Pr)	Nederland
van bedrijven met minimaal één regeling	18,2	30,9	32,5
van eenmanszaken met minimaal één regeling	51,4	60,9	62,7
van midden- en kleinbedrijf met minimaal één regeling	48,6	39,1	37,3
horeca met minimaal één regeling	10,3	10,5	9,3
overige bedrijfstakken met minimaal één regeling	89,7	89,5	90,7

Figuur 14 Vestigingen van bedrijven met minimaal één steunmaatregel in 2020 (Bron: WSJG)

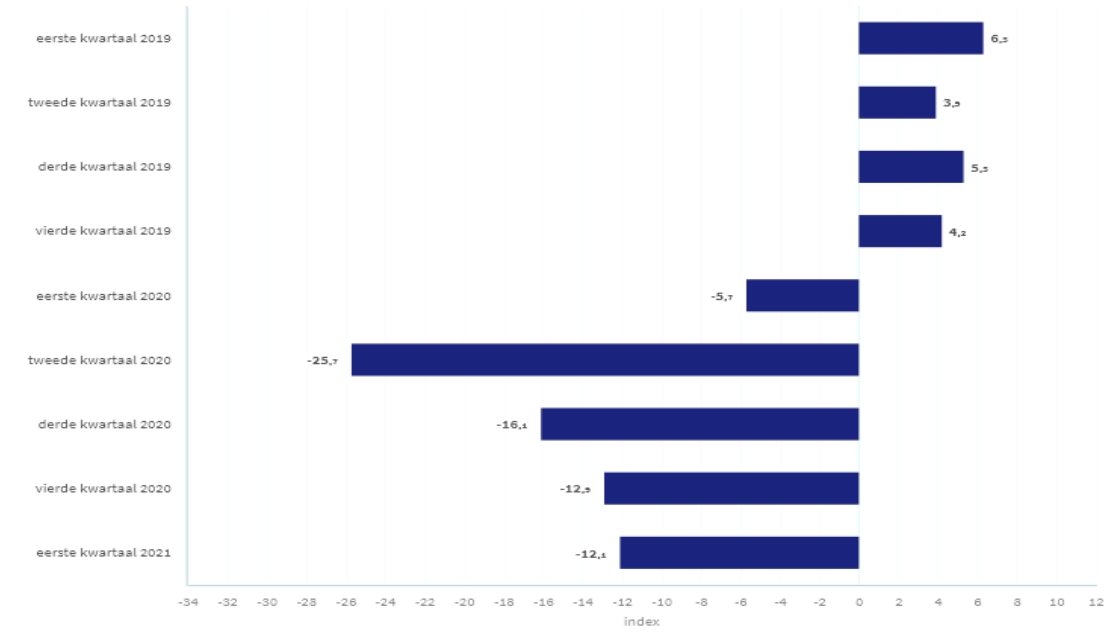
Figuur 15 Verdeling van steun naar steunmaatregelen 2020 (Bron: WSJG)

Figuur 16 Faillissementen provincie Groningen t/m nov'20 Bron: CBS (WSJG)

	bedrijven en instellingen exclusief eenmanszaken	eenmanszaken
2018	4	2
2019	11	2
2020	5	2

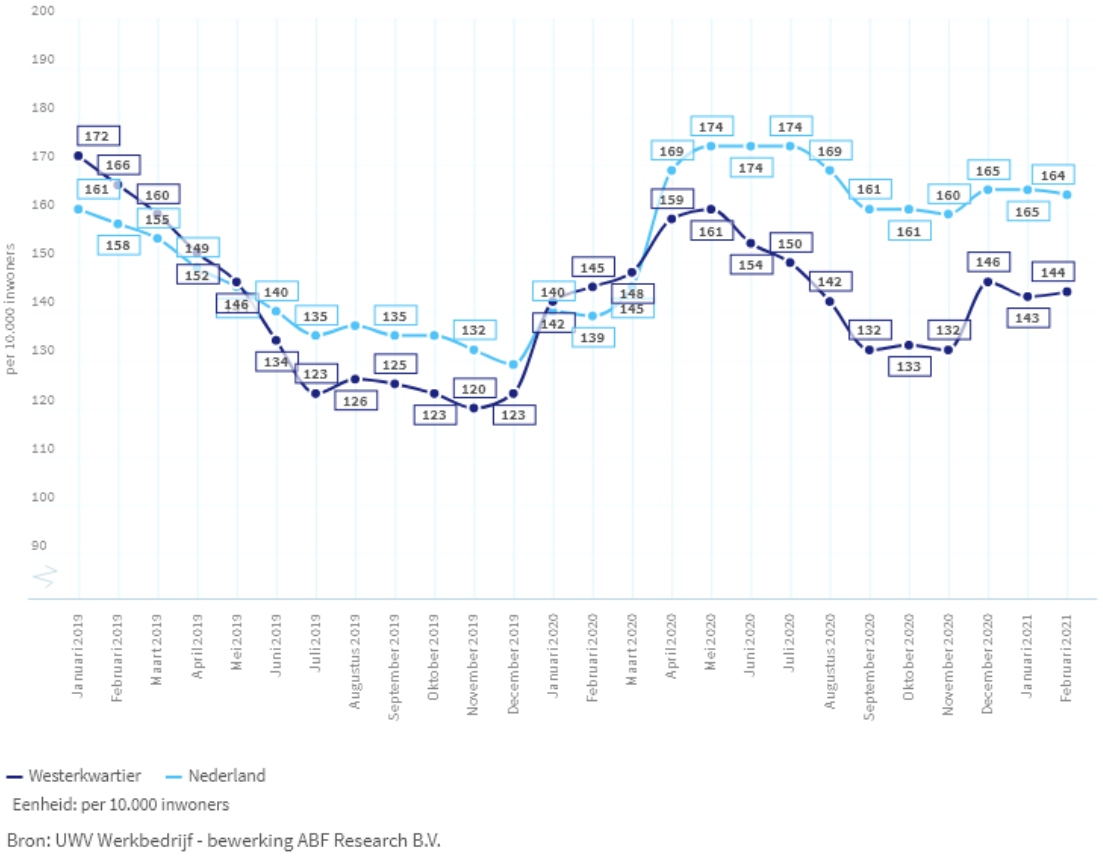
Figuur 17 Faillissementen gemeente Westerkwartier 2018, 2019 en 2020 Bron: CBS (WSJG)

Eenheid: index

Bron: CBS - Macro econ. kentallen (regionale rekeningen)

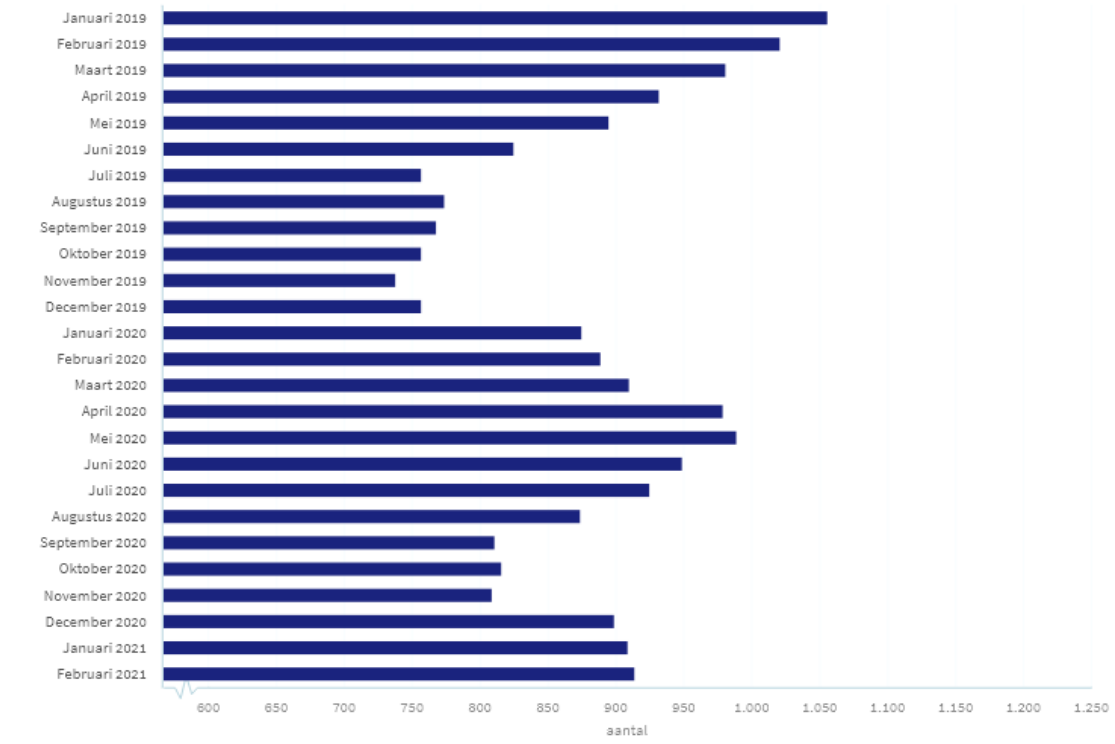
Figuur 18 Ondernemersvertrouwen provincie Groningen 2019 t/m 2021

Eenheid: per 10.000 inwoners

Bron: UWV Werkbedrijf - bewerking ABF Research B.V.

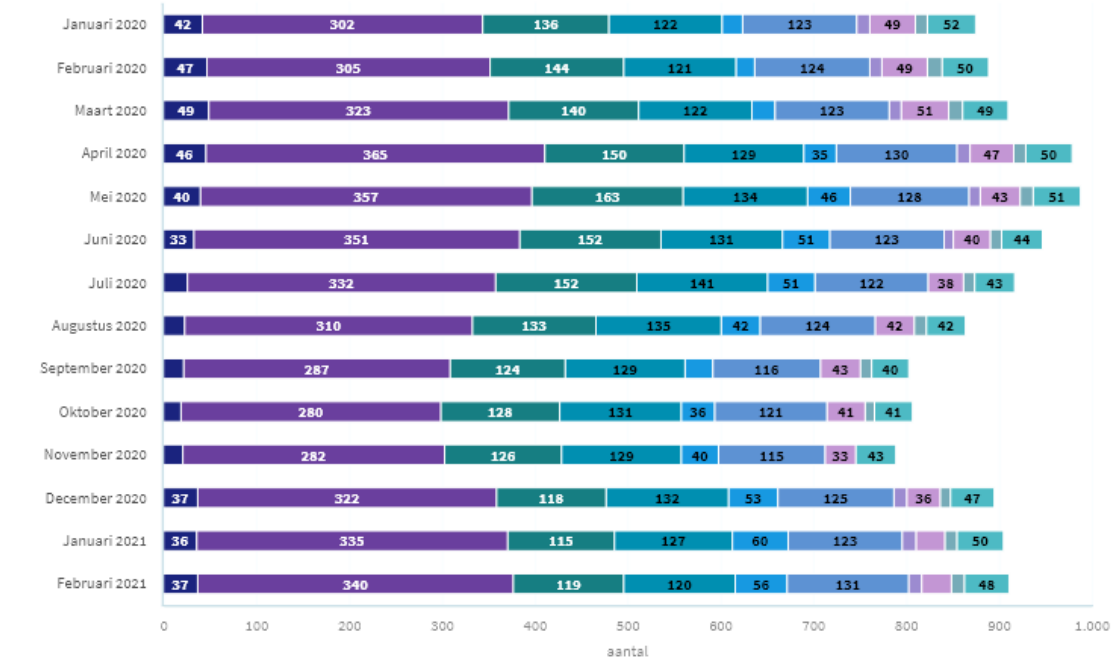
Figuur 19 Aantal lopende WW-uitkeringen per 10.000 inwoners Westerkwartier vergeleken met Nederland (2019, 2020, 2021)

Eenheid: aantal

Bron: UWV Werkbedrijf - bewerking ABF Research B.V.

Figuur 20 Aantal lopende WW-uitkeringen gemeente Westerkwartier (2019, 2020, 2021) (Bron: WSJG)

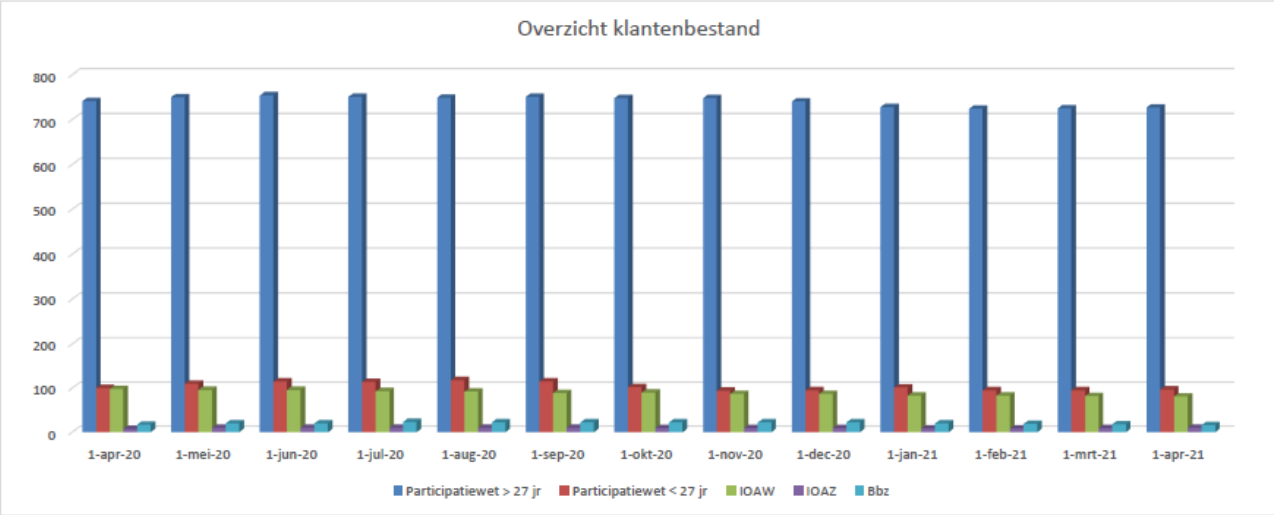
Eenheid: aantal

Bron: UWV Werkbedrijf - bewerking ABF Research B.V.

Figuur 21 Aantal lopende WW-uitkeringen naar sector gemeente Westerkwartier (2020, 2021) (Bron: WSJG) (Meeste uitkeringen in de financiële en zakelijke dienstverlening)

Aantallen per 1 april 2021

	1-apr-20	1-mei-20	1-jun-20	1-jul-20	1-aug-20	1-sep-20	1-okt-20	1-nov-20	1-dec-20	1-jan-21	1-feb-21	1-mrt-21	1-apr-21
Participatiewet > 27 jr	**741**	750	754	**751**	749	751	**748**	748	740	**728**	724	725	**727**
Participatiewet < 27 jr	**100**	110	115	**114**	118	115	**102**	94	95	**101**	95	95	**97**
IOAW	**98**	96	96	**93**	92	89	**90**	87	87	**83**	83	82	**81**
IOAZ	**7**	10	10	**10**	10	10	**9**	9	9	**8**	8	9	**10**
Bbz	**17**	20	20	**23**	22	22	**22**	22	22	**20**	19	18	**16**
Totaal Westerkwartier	**963**	**986**	**995**	**991**	**991**	**987**	**971**	**960**	**953**	**940**	**929**	**929**	**931**

Figuur 22 Aantal cliënten participatiewet (bijstand) gemeente Westerkwartier (2020 en 2021)

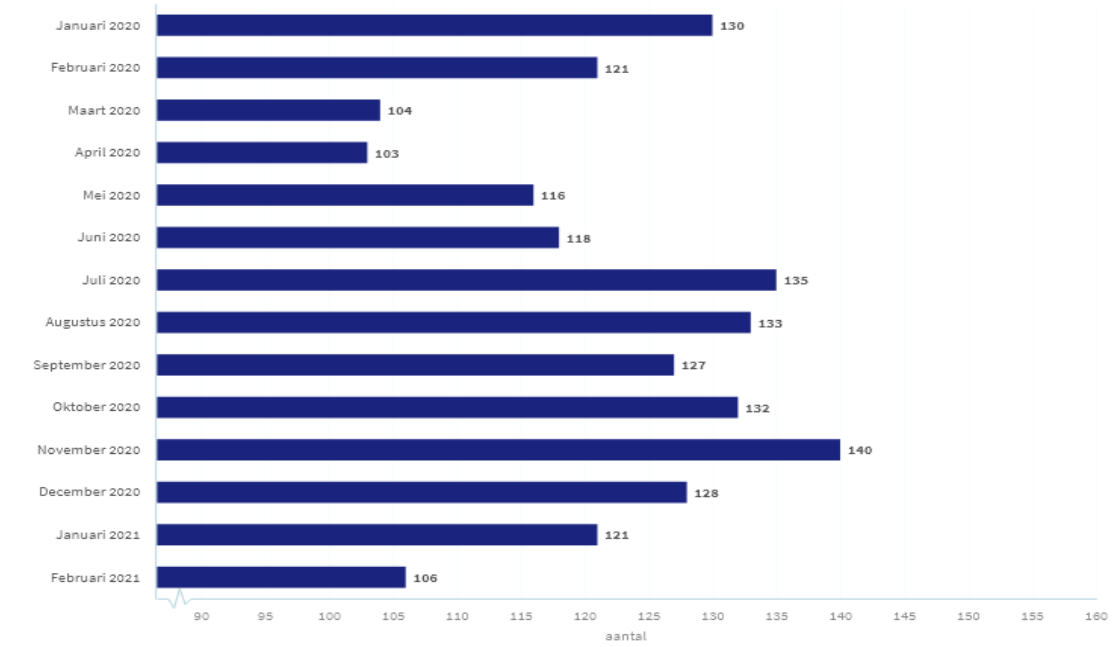
Kwetsbare inwoners

Jeugdhulp instroom via de gemeente (nieuwe aanmeldingen)

Maand	2019	2020	2021
januari	49	56	50
februari	65	41	35
maart	74	40	54
april	51	26	42
mei	59	36	
juni	42	47	
juli	60	39	
augustus	30	36	
september	62	45	
oktober	48	44	
november	56	64	
december	63	54	
Totaal	659	528	181

Figuur 23 Aantal nieuwe aanmeldingen jeugdhulp gemeente Westerkwartier (2019, 2020 en 2021)
Betreft alleen aanmeldingen via de gemeente.

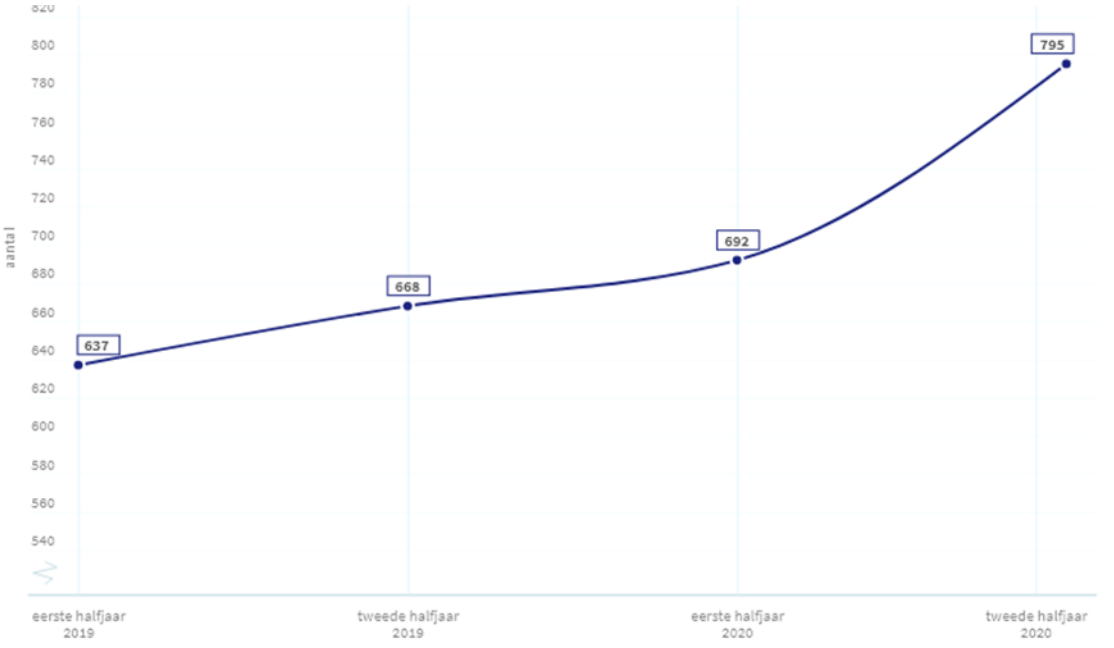
Ondermijning, criminaliteit, misdrijven, huiselijk geweld / grafieken

Eenheid: aantal

Bron: Politie

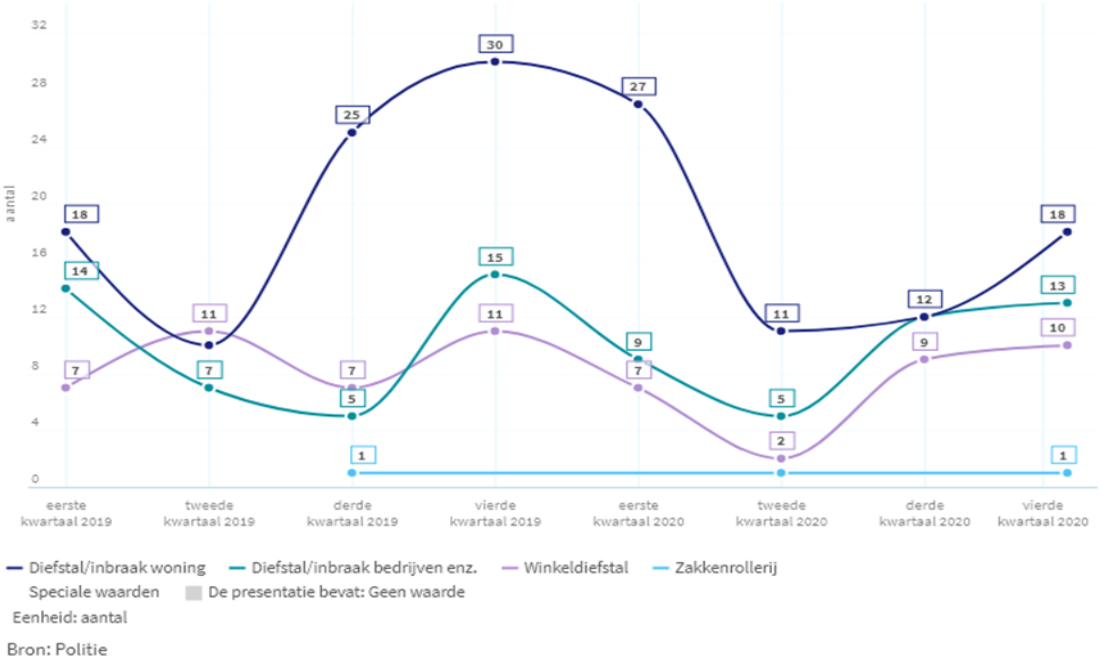
Figuur 24 Zichtbare criminaliteit / aantal misdrijven totaal gemeente Westerkwartier periode 2020 en 2021 (per maand)

Eenheid: aantal

Bron: Politie

Figuur 25 Zichtbare criminaliteit / aantal misdrijven totaal gemeente Westerkwartier periode 2019 en 2020 (per half jaar)

Figuur 26 Aantal diefstal/inbraak woningen, bedrijven, winkels en zakkenrollerij gemeente Westerkwartier periode 2019 en 2020 (per kwartaal)

	eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019	eerste halfjaar 2020	tweede halfjaar 2020
Diefstal/inbraak box/garage/schuur	6	4	3	12
Diefstal/inbraak woning	28	55	38	30
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	7	13	8	21
Diefstal van motorvoertuigen	1	4	3	2
Diefstal van brom-, snor-, fietsen	40	32	26	36
Diefstal af/uit/van ov. voertuigen	2	10	13	19
Diefstallen (water)	3	1	2	2
Diefstal/inbraak bedrijven enz.	21	20	14	25
Fraude (overig)	2	1	1	
Horizontale fraude *)	111	124	187	213
Overige vermogensdelicten	52	63	59	48
Overval				
Straatroof				
Verticale fraude *)	1			
Winkeldiefstal	18	18	9	19
Zakkenrollerij		1	1	1
Totaal	292	346	364	428

Eenheid *aantal*
Bron *Politie*

Figuur 27 Aantal vermogensmisdrijven gemeente Westerkwartier periode 2019 en 2020 (per halfjaar)
**) Horizontale fraude: Hiervan is sprake als burgers andere burgers oplichten (bijv. ook online fraude). Verticale fraude: als burgers de overheid oplichten.*